

darıdır ve bu xüsusda regional əməkdaşlıq xarakteri daşıyan 3+3 formatının təşəbbuskarı da məhz Azərbaycan Respublikası olub. Regionlarda kənar xarici qüvvələrin regiona cəlb edilməsinin qəbul edilmiş olduğu bir dəfə qeyd edilib. Görüşdə Şimal-Cənub neqliyyat dəhlizinin inkişaf etdirilməsinin və bəxşimdan Azərbaycan, Rusiya və İran arasında üçtərəflı əməkdaşlıq formatının vacibliyinə toxunulub, Azərbaycanda bu istiqamət

Regional məsələləri region dövlətlər özləri həll etməlidir

Prezident İlham Əliyevin Əli Əkbər Əhmədianı ilə görüşündə İranla bir sıra sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub

Prezident İlham Əliyev yanvarın 8-də İran İslam Respublikasının Milli Təhlükəsizliyi üzrə Ali Şurasının katibi Əli Əkbər Əhmədianı qəbul edib. Dövlət başçısı Əli Əkbər Əhmədianın ölkəmizə səfərinin əlaqələrimizi inkişaf perspektivlərinin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaratdıqını deyib. Qəbul gələcək minnətdərlərinin bildirən qonaq qeyd edib ki, dost və qardaş Azərbaycana səfər etməkdən memnuniyyət duyar. Əli Əkbər Əhmədian Aytullah Seyid Əli Xameninin və Prezident Mesud Pezeşkianın salamlarını dövləti-başçısına çatdırıb.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdərlərini bildirib, onun da salamlarını İranın Ali Rehberinə və Prezidentinə çatdırmağı xahiş edib. Əli Əkbər Əhmədian vurğulayıb ki, regionda Azərbaycan ile İranın mədəni, tarixi, dini, o cümlədən sivilizasiya əlaqələrinin oxşarı yoxdur və bu cür qədim əlaqələrə malik iki ölkə tapşaq mümkin deyil. O, Azərbaycanın öz əraziyini işğaldan azad etməsini, ərazi bütövülüyünün ve suverenliyimin tam bərpa olunmasını qeyd edərək, bu münasibətə tebriklərini çatdırıb və bütün bunlara görə çox sevindikləri-

ni deyib. Görüşdə Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikası arasında siyasi, iqtisadi, neqliyyat, enerji və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olunub.

Prezident İlham Əliyev xalqlarımızın çox səhərlər bir-birinə bağlı olduğunu deyərək, iki dövlət arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin inkişafının müzakirə olunub. Prezident İlham Əliyev sahələrdə inkişafına həmisi xüsusi əhəmiyyət verir. İranda yeni prezident seçkilərindən sonra Azərbaycanın bir neçə yüksəkseviyyəli nümayəndə heyətinin böyük səfər etdiyi memnuniyluq xatırlanır. Dövlət başçısı ərazi bütövüyünün və suverenliyimin tam təmin olunması və torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı tebriklərə görə töşəkkürün bildirib. Dövlət başçısı vurğulayıb ki, Ermənistən işğal dövründə Azərbaycanın hemin əraziyini darmadağın edib, mədəni və dini abidələrimizi, o cümlədən məscidlərimizi təhğıre məruz qoyub, ibadət ocaqlarında donuz və inek saxlayıb.

Prezident vurğulayıb ki, ölkəmiz regional məsələlərin region dövlətləri tərefindən həll edilməsinin tərif-

mətdə böyük həcmli yüklerin olduğu bildirilib. Həmçinin "Araz dəhlizi" layihəsi və bu çərçivədə Ağbənd məntəqəsi istiqamətində, Araz çayı üzərində köprülərin və yol-neqliyyat infrastrukturunun tikintisi ilə bağlı fiqir mübadiləsi aparılıb, bu layihənin de regional neqliyyat bağlantılının inkişafı baxımında xüsusi əhəmiyyət dəsidi qeyd edilib. Azərbaycan ilə İran arasında Araz çayı boyunca su elektrik stansiyalarının inşası layihələri müzakirə olunub. Azərbaycan, Rusiya və İran arasında elektrik xəttlərinin birləşdirilməsi məsələsinə toxunulub, bu istiqamətə əməkdaşlıqlı üçün böyük potensialı olduğunu vurğulanıb.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında dostluq, qardaşlıq və məhriman qonşuluq prinsipi əsasında münasibətlərin bundan sonra da yüksək sət üzrə inkişaf edəcəyi qeyd olunub, yaxın gelecekdə Azərbaycanın İran arasında hökmətlərarası komissiyaların növbəti iclasının keçiriləcəyi bildirilib. İclas çerçivəsində dövlət başçıları tərəfindən qeyd olunan konkret layihələrin müzakirəsi baxımından əlverişli imkanın olacaqına ümidi varlıq ifade edilib.

İsmayıllı

Azərbaycan Avropa İttifaqının vacib tərəfdasıdır

Prezident İlham Əliyev Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Məqdalena Qrononu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 8-də Avropa İttifaqının Cənubi Qafqaz üzrə xüsusi nümayəndəsi Məqdalena Qrononu qəbul edib.

Məqdalena Qrono yeni vəzifədə dövlətimizin başçısı tərefindən qəbul olunmasına görə minnətdərlərini ifade etdi.

O, təyyarə qəzası ilə bağlı dərin hüznlə başsağlığını çatdıraraq, aviaqəzənin bütün səbəblərinin hərətərəfi şekilde araşdırılacağına ümidi varlığını bildirdi.

Azərbaycanın Avropa İttifaqının vacib tərəfdası olduğunu deyən qonaq vurğulayıb ki, Avropa İttifaqı Cənubi Qafqaz regionunda davamlı sabitliyin təmin olunmasında maraq-

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın zəngin tarixə malik olduğunu vurğuladı. Bu xüsusda, Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında enerji, neqliyyat, investisiyalar, ticaret və qarşılıqlı maraq doğuran digər sahələrə bağlı məsələlərə toxunulub.

Dövlətimizin başçısı ölkəmizin Cənubi Qafqaz regionundan davamlı sülhün və sabitiyyin təmin olunması üçün səyərlərin bundan sonra da davam etdirəcəyini bildirdi və Azərbaycan ilə Ermənistən arasındakı danışış prosesinin hərətərəfi müstəvəde apardığını dedi.

Görüşdə Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlığın inkişafı üçün temasların davam etdirilməsinin vacibliyini vurğulandı.

MSK-nin növbəti iclası keçirilib
Bələdiyyə seckiləri ilə əlaqədar daxil olmuş müraciətlərə baxılıb

Yanvarın 8-de Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti iclası keçirilib.

Əvvəlcə Komissiyanın 2025-ci il 6 yanvar tarixi iclasının protokolu təsdiq edilib. Sonra yanvarın 29-na təyin edilmiş bələdiyyə seckilərində Yeni Azərbaycan Partiyası tərefindən Mərkəzi Seçki Komissiyasına təyin edilmiş məşvərətçi səs hüquqlu üzvün təsdiq olunmasına qərar verilib. İcləsənə dənən qarşılardan gələn bələdiyyə seckiləri ilə əlaqədar daxil olmuş müraciətlərə baxılıb.

Media subyektləri nümayəndələrinin də istirak ilə Komissiya üzvlərinin geniş müzakirəsi nəticəsində, vətəndaşların seckii hüquqlarının daha səmərəli təmin olunması üçün hərətərəfi və obyektiv araşdırılan müraciətlərlə bağlı müvafiq qərarlar qəbul edilib. Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında, həmçinin bələdiyyə seckilərini hazırlıq istiqamətində proseslərin qanunəyinə uyğunlaşdırılmış teleblerinə uyğun gedisi barədə məlumat verilib, müxtəlif məsələlərə dair statistik göstəricilər diqqət çatdırılıb və cari məsələlərə baxılıb.

Ermənistana təzyiq edilməlidir!

Milli Məclis xarici dövlətlərin parlamentlərinə çağırış səsləndirib

məsliyyətini və bu cinayətlərin sistematik və müteşəkkil şəkildə tərəfdiləşmələrini birmənli şəkildə səbüt edir.

Məktublarda bütün bunları və elecə də Ermənistən irqi ayri-seçkilik və sülhə ziddi siyasetinə davam etmesini nəzərə alaraq, xarici dövlətlərin parlamentlərinə və beynəlxalq parlament assambleyalarına Ermənistən irqi siyasetdən, revansizm və militarizm yoldan çəkildirmək və onur qərbi azərbaycanlılarının qayıtlı şərait yaratması üçün bu dövlət təzyiq etməye çağırış ifade olunur.

Şahane Ziyad

Yanvarın sonunda planlaşdırılan görüş Azərbaycanın tələbidir

Delimitasiya və demarkasiya məsələsini uzun müddət toxunulmaz saxlamaq mümkün deyil

Yaxın vaxtlarda Ermənistən-Azərbaycan sərhədinin demarkasiyası üzrə hökumətlərə kəmisiyasi iclas keçirilecek, lakin dəqiq tarix məlum deyil.

Bu barədə Ermənistənın baş nazirinin müavini Məqrə Qırqoryanın Aparatində bildirilib.

Qeyd edək ki, Prezident

İlham Əliyev yanvarın 7-də

yerli televiziya kanallarına müsahibə-

sində bildirib ki, bu ay, Azərbaycanın

teşəbbüsü və təklifi ilə delimitasiya

məsələsini davam etdirmek üçün deli-

mitasiya üzrə Azərbaycan və Erməni-

stan komissiyalarının növbəti görüşü

olmalıdır.

Politoloq Natiq Miri "Şərq"ə bildirib ki, İlham Əliyevin son çıxışından

də belli oldu ki, yanvarın sonunda planlaşdırılan görüş Azərbaycanın tələbidir:

"Delimitasiya və demarkasiya mə-

sesini uzun müddət toxunulmaz sax-

lamaq mümkün deyil. Çünkü Azərbay-

canın işğaldə olan 4 kəndi ilə bağlı

Ermənistən iddiaları var. Buna görə

de sərhədlərin müəyyənəşənini süh

məsələsindən ayırdılar. Paralel olaraq

Ermənistən Azərbaycanla olan sərhəd

məsafəsinin 1000 kilometrə yaxın ol-

masını da düşüb. Əslində, her iki tə-

rəfin qəbul edəcəyi və prosesin sürətli

icrasına baxılsın yerlər mövcuddur.

Qarşılıqlı etimad yaratmaq və süh im-

zalamaq üçün önce işğaldə olan ərazi

məsələsi müzakirə və hell olunmalıdır.

Ümumiyyətə, süh sazişini 2025-ci il

ərzində imzalamaq mümkünür. Azər-

baycan anlaysıb, Ermənistən bu möv-

zuda o qədər de hevesli deyil. Çünkü

Tehran onun üçün populyar olmayan addimlar atmaq məcburiyyətində ola-

cəq. Bu da Ermənistəndə 2026-ci il

parlament seckiləri öncəsi Nikol Pa-

sinyanın hökumətinə qarşı yeni ittiham-

lər və sui-istifadələrə yol açacaq. Buna

görə de Azərbaycan Ermənistana qa-

cacaq yer qymamış üçün Ermənistən rəhberliyi tərəfindən qəbul olunan

əsasnaməyə uyğun olaraq növbəti gö-

rüşün təşkil olunmasını tələb edir".

Aynur Babazadə

"Trampın tərəzisində" Bakı İrəvandan daha ağır gələcək

Amerika-Azərbaycan-Türkiyə iş birliyi çərçivəsində layihələr həyata keçirilə bilər

İşləyin Azərbaycan Prezidenti eləve edib. Həmçinin qeyd edib ki, onların böyük əksəriyyətini Azərbaycan ictiyati bürübüllüsür.

Yəni ona görə ümidi böyükdür. Ona görə mən dedim ki, ümidi var, ümidi böyükdir. O cümlədən Amerika-Azərbaycan strateji əlaqələrinə ya-

xınlaşmaq da mümkin olacaq.

Hərbi-siyasi ekspert Həsim Səhərabi "Şərq"ə bildirib ki, Donald

Tramp Amerika siyasetini tamamilə

deyişə biləcək və, müəyyən fərqli-

liklər etmə ehtimalı var:

"Yeni Amerika Birliyi Ştatlarının

Heç bir dövlət təminat verə bilməz

AZAL-ın sabiq prezidenti "Şərq"ə danışdı

Münaqişə zonaları üzəri ilə həyata keçirilməli olacaq reyslərin ləğv edilməsi hazırkı situasiyada ən doğru qərardır

Azərbaycan Hava Yolları (AZAL) aviasirkəti 8 yanvar 2025-ci il tarixinə planlaşdırılan Bakı-Kazan-Bakı reysini ləğv etdi. AZAL-ın bununla bağlı məlumatında bildirildi ki, bu qərar Kazan üzərində "Kovyor" planı sebəbindən hava məkanının bağlanmasıyla əlaqədar qəbul edilib. Uçuşların tehlükəsizliyi AZAL üçün prioritətdir və aviasirkət beynəlxalq standartlara ciddi şəkildə riayət edir.

Ləğv edilmiş reysin sərnişinləri eləvə məlumat üçün aviasirkətin çağrı mərkəzinə callcenter@azal.az elektron poçt ünvanı vasitəsilə müraciət edə bilərlər. AZAL mövcud veziyəti dikkətlə izləməyə davam edir və sərnişinləri dəyişikliklərə barədə məlumatlandıracıq. Bundan əvvələs - 2024-cü il dekabrın 28-dən etibarən AZAL Rusyanın daha 3 şəhərinə - Saratov, Nijni Novgorod və Vladiqafqaza uçuşları və 5 hava limanına reysləri dayandırbı. Bu qərar aviasirkətin J2-8243 nömrəli Bakı-Qroznı reysini yerinə yetirən "Embraer 190" təyyarəsinin fiziki və tekniki kənar müdaxilə neticəsində qəzaya uğraması ilə bağlı aparılan araşdırımaların ilkin neticələrini və uçuşların tehlükəsizliyində yaranara bileyək riskləri nəzərə alaraq, yekun arasında başa çatana qədər Azərbaycan Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyinin qərarına əsasen verilib. Beləliklə, ötən ilin dekabrın 28-dən etibarən Bakıdan Rusyanın Mineralniye Vodi, Soçi,

Volgograd, Ufa və Samara şəhərlərinə uçuşlar dayandırılır. Bakıdan Qroznı və Maħaçqala şəhərlərinə uçuşların dayandırılması barede qərar ise 2024-cü il dekabrın 25-də verilib. AZAL-ın məlumatında qeyd edilir ki, tehlükəsizlik səbəbindən qeyd edilen istiqamətlər üzərə digər aviasirkətlərin dərəcədən dayandırılması barede qərar qəbul edilib. Mövcud veziyətə əlaqədar olaraq, bu istiqamətlər üzərə biletə olan sərnişinlər ödənişin tam geri qaytarılması və ya biletlərin ödənişsiz dəyişdirilməsi hüququna malikdirlər. Bununla yanaşı, aviasirkət bütün uçaq tehlükəsizliyi tələbləri və qaydaları rəhbər tutaraq Moskva, Sankt-Peterburg, Yekaterinburg, Həstərxan, Kazan və Novosibirsk şəhərlərinə uçuşları davam etdirəcək. Eyni zamanda Rusyanın "IrAero", "Ural Airlines" və "UTair" aviasirkətləri də Ufa, Samara, Vladiqafqaz, Saratov, Nijni Novgorod və Soçi dən Azərbaycana reysləri ləğv edib. Rusiya KİV-lərinin məlumatına görə, "UTair" Ufa və Samaradan Bakıya uçuşları ləğv edib. Sərnişinlər artıq SMS vasitəsilə ləğv barede bildirilər almağa başlayıblar. Reyslər hələ de bronlaşdırma sistemində qalır, lakin on azı yanvarın sonuna qədər bilet almaq mümkün deyil. Amma "UTair"-in Moskva, Sankt-Peterburg, Tümen və Surqutdan Bakıya reysləri saxlanılır. "IrAero" isə Vladiqafqaz, Saratov və Nijni Novgoroddan Bakıya reysləri cədvəldən çıxarıb. Bu reyslərə biletər

bronlaşdırma sistemindən tamamilə silinib. Qeyd edilir ki, Azərbaycandan Rusyanın ümumilikdə 10 şəhərinə (Qroznı, Maħaçqala, Mineralniye Vodi, Soçi, Vlqoqrad, Ufa, Samara, Nijni Novgorod, Vladiqafqaz və Saratov) uçuşlar dayandırılıb.

Mövcud veziyəti "Şərq"ə şəhər edən AZAL-ın sabiq prezidenti Ədalət Əliyev bildirdi ki, reyslərin dayandırılması doğru qərardır:

- Hazırkı durumda, yəni Rusiya-Ukrayna müharibəsi davam etdiyi bir halda Rusiya ərazisinin yarısı konflikt zonası sayılır və hava məkanı da tehlükə altındadır. Rusiya Ukrayna tərəfdən gəndərlən PUAları vurmağa çalışır. Həstərxan-Moskva, Kazan-Ufa istiqamətləri daim atəş altındadır. Bizim uçuş xətləri də bu atəş zolaqları ilə kəsişir. Ona görə də tehlükə rəaldır və hekim, heç bir dövlət teminat verə bilməz ki, hava məkanı tehlükəsizdir, təyyarələrə kənar müdaxile olmayıcaq, atəş altına düşməyəcəklər, qızalar baş verməyəcək. Sərnişinlərin, sərnişin teyyarələrinin tehlükəsizliyi ən yüksək səviyyədə nezərə alınmalıdır, buna görə de konflikt zonası üzəri ilə həyat keçirilməli olacaq reyslərin ləğv edilməsi hazırkı situasiyada ən doğru qərardır. Beynəlxalq Mülki Aviasiya qanunlarına görə də sərnişin teyyarələri münaqişə zonalarının hava məkanına daxil olmamalıdır.

Məlahət Rzayeva

Tural Abbaslı 150 manatlıq ayaqqabı geyinir

Digər siyasetçilərin "fikirləri" isə daha maraqlıdı

Siyasetçilərin geyim tərzi, dəbələ necə ayaqlaşması və onların şəxsi imiciliyi çox vaxt içtimaiyyətin maraq dairəsində olur. Kimisi sadə və təvazökar görünüşü ilə seçilir, kimisi isə bahalı geyimən və aksessuarları ilə diqqət çəkir.

Məsələn, Müsəvir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyevin "32 manatlıq ayaqqabı geyinir" aşıqlaması bu yaxınlarında az qala gündəmənə çevrildi və müxtəlif müzakirələrə səbəb oldu. Maraqlı bir suala yola çıxdıq. Bəs, digər siyasetçilər necə, geyim tərzi, brend ayaqqabılara nə qədər addırırlar? Sualımızca cavab tapmaq üçün bir necə siyasetçiye müraciət etdi.

ƏĞ Partiya sədri Tural Abbaslı geyimdə brendə deyil, keyfiyyətə üstünlük verdirdiğini vurğuluyur. Onun sözlərinə görə, ayaqqabı seçərkən əsas meyar rahatlıq və uzunmürlülükdür:

"Geyim məsələsinə çox diqqət verməsəm də, aldığım geyimlərin uzunmürlü və səliqəli olmasına çalışıram. Ayaqqabıları gelincə, məlumdur ki, ayaqqabı yaxşı olmaya ayaqlar tərəfir, ayaq göbələyi yaranır. Mən 80-150 manat arasında ayaqqabılar alıram. Bu qiymət aralığında ayaqqabılar həm keyfiyyətli, həm də uzun müddə istifadə oluna bilən məhsullardır."

Milli Məclisin deputati Zahid Oruc isə mövzu ilə bağlı fikir bildirmədən cənub:

"Bu suala cavab vermək istərim. Ancaq onu demək istəyirəm ki, çox sadə geyinirəm".

Milli İstiqlal Partiyasının sədri Arzuxan Əlizadə de geyim qiymətlərini açıqlamağı düzgün hesab etmədiyini deyir:

"Səliqəli geyinməyi sevirem. Açığlı, alıcılarının qiymətdən asılı olmayaq keyfiyyətə diqqət edi-

"Səliqəli geyinməyi sevirem. Açığlı, alıcılarının qiymətdən asılı olmayaq keyfiyyətə diqqət edi-

"Həzirdə geyindiyim ayaqqabının qiyməti 70 manatdır".

Yusif Sultanoğlu

ABŞ-nın yeni seçilmiş Prezidenti Donald Tramp Türkəyin dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanla dost olduğunu deyib.

O, bu barədə keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

Tramp Ərdoğana hörmət etdiyini vurğulayıb: "Onun da mən hörmət etdiyini düşünürəm".

Republikalıların başçısı Ərdoğanın çox güclü ve

Əl əli yuyar, əl də üzü...

Tramp və Ərdoğan bir-birilərini yaxşı başa düşür, ABŞ-Türkiyə əməkdaşlığı güclənəcək

ağılı lider olduğunu diqqətə çatdırıb.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan X-de yazdığı mesajda Donald Trampı seckidə elde etdiyi qəlebə münasibəti-le təbrik edərək, onu "dost" adlandırib. Tehsilçilər deyir ki, Ərdoğan Trampla yaxın əlaqələri yeniden qurmaqə və iki ölkə arasında münasibətləri xarici işlər nazirləri səviyyəsində saxlayan Prezident Co Baydenle soyuq münasibətləri geride qoymaqla çıxışaq.

Siyasi şərhçi Kənan Novruzov "Şərq"ə bildirib ki, Trampın əvvəlki hakimiyyəti dövründə ABŞ-Türkiyə münasibətləri indikindən nisbətən daha yaxşı idi:

"Donald Tramp və Rəcəb Tayyib Ərdoğan siyasetçi olaraq bir-birilərini yaxşı başa düşürərlər. ABŞ-nın yeni seçilmiş Prezidenti öncələr de Türkiye li-derinin ünvanına bu cü xəş fikirler səsləndirib. Trampın andiçməsindən sonra məhz liderlərin şəxsi münasibətlərini görə dövlətlərərə əlaqələr qı-

mən tənzimlənəcək. Həmçinin bu, bir sira istiqamətlərde özürün göstərecək. Xüsusi ABŞ-Türkiyə əməkdaşlığı sayesində Şərqi Avropadakı müharibə bu il başa çata bilər. Bu prosesde Ankara ve Vaşinqtonun əhəmiyyətli rolu olacaq. Eyni zamanda Yaxın Şərqi və Suriyadən çıxacaq. Həmçinin Cənubi Qaf-qazda da müyyən addımlar atılacaq".

Şərhçi vurgulayıb ki, siyaset hədə ticarətdir, gələcək nəsənə vərəsən ki, nəyisələ a biləsən:

"Bu mənada her iki tərefin maraqları təmin edilsə, Türkiye və ABŞ bir-birini yaxşı anlayacaq. Tramp və Ərdoğan münasibətləri tənzimləyərsə, ABŞ-nın Cənubi Qafqazla bağlı destruktiv mövqeyi və siyasi məqsədləri azalar. Ümumiyyətlə, səslenən bəyənatlar onu deməyə esas verir ki, Tramp administrasiyasının dönmədən dünyada ciddi hadisələr baş verəcək. Bu da xeyli dərəcədə Türkiye ilə ikite-rəfli əlaqələrin sayesində olacaq".

Aynur Babazade

Paşinyan tarixi ədaləti bərpa etməyə borcludur

Levon Ter-Petrosyanın etiraf videosu baş naziri də pis vəziyyətdə qoyur

"Ermenistanın birinci prezidentinin irraqı və faşist aşıqlamları na dərəcədə ey-bəcərdir, bir o qədər də təhlükəlidir. O, etnik təmizləməni bir qürur mənbiyi kimi qələmə verir, azərbaycanlıların öz tarixi dədə-baba tor-paqlarından qovulması ilə öyünlər. Sadəcə olaraq, bu videomaterial, nece deyərlər, indi ictimailəşdirildi. Ancaq təbii ki, bunu Ermənistanda biliirdilər. Ermənistən mütəfiqləri, havadaları təbii ki, biliirdilər və bu fikirləri bölübürdürərlər".

Bunu Prezident İlham Əliyev yanvarın 7-de yerli televiziya kanallarına müsbətəsində bildirib. Dövlət başçısı qeyd edib ki, bize qarşı 30 illik işğalçı siyaseti, sadəcə olaraq, Ermənistən məhsulü deyil, onunla həmərən olısmalı, azərbaycanofob, irraqi, ksenofob dairələrin, xarici ölkələrin nümayəndələrinin birge məhsuludur. "Bələ bir faşist dövlətə bizzət qonşuq və faşizm təhlükəsi sovuşmur. Ona görə faşizm məhv edilmişdir. Bunu ya Ermənistən rəhbərliyi məhv edəcək, ya da biz məhv edəcəyik. Bizzət başqa çərəmiz yoxdur. Yəni de 30 illik işğal, xalqımızın üzərindən, xocalı soyqırımı, dağlıqlı, viran qovulmuş Qarabağ - bütün bunlar bizim gözümüzün qabağındadır və kim zəmanet vərə bilər ki, bu, tekrarlanmayaç, heç kim! Çünkü Ermənistən birinci üç rəhbəri faşist ideologiyasının daşıyıcılarından. Ermənistən indikidə rəhbəri, mən deməm, indi özündən şübhələrə dərəcədən səhərliyəm. Amma baxın, görün, onun 2018-2019-cu illərdəki çıxışlarına, onları indi heç kim xatırlatmaq istəmir. Hətta onun Fransadakı dostları da ondan imtina etmək istəmir. Yəni bu ideologiya orada yaşayır və bunun daşıyıcıları, sadəcə olaraq, bugünkü Ermənistən müxalifəti deyil, Ermənistən iqtidarıdır. Bir daha demək istəyirəm ki, biz, sadəcə olaraq, müşahidəçi kimi buna tamaşa edəsəyik".

Konkret qiymətlərini xatırlamam da, 50-70 manatlıq ayaqqabılar geyinirəm. Ayağıma uyğun əvərsə, onu geyinirəm".

Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Mirmahmud Mirəlioğlu da ayaqqabılardan qiymətini açıqlayıb:

"Qıymətləri yadımda deyil, amma ayaqqabılarmı xarice gedəndən oradan alıram. Onları da bahalı deyil, sadə ayaqqabılardır. Mənim ümumilikdə, qış və yay üçün cəmisi 3-4 cüt ayaqqabı var. Ayağıma uyğun əvərsə, onu geyinirəm".

Kəməliyevə görə, bu məsələdə Petrosyanla bərabər onun hakimiyyəti dövründə vəzifədə çalışmış şəxsler, xüsusi "Yerkrapa" üzvləri de prosesdə məsuliyət daşıyırlar:

Bu, Ermənistən dövlət olaraq azərbaycanlılar qarşı cinayet işlədinin sübutudur. Rəsmi Bakı beynəlxalq mərkəməye müraciət edə bilər. Cenevre Konvensiyasının tələblərinə əsasən vaxtılı Qərbi Azərbaycandan qovulmuş soydaşlarımızın yenidən öz torpaqlarına qayğıdı temin edilməlidir. Həzirdə Bakı və İrəvan arasında dəvənədən səhərliyələrə dərəcədən dərəcədən qazanılmışdır. Cənubi Qafqazda qazanılmışdır. Əgər Qərbi Azərbaycanda o cür vəzifələrə tərəfdiləmə və azərbaycanlılar öz torpaqlarından didərgin salınmışdır, bu gün Ermənistən əhali-nin demək olar ki, böyük əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil edəcəkdir. Bu, Levon Ter-Petrosyanın məsuliyət məsələsini de gündəmətir. Çünkü onun xələfləri Robert Köçəryan və Serj Sarkisyan Azərbaycan torpaqlarının işçəkləndirilməsindən qazanılmışdır. Cənubi Qafqazda qazanılmışdır. Əgər Qərbi Azərbaycanda o cür vəzifələrə tərəfdiləmə və azərbaycanlılar öz torpaqlarından didərgin salınmışdır, bu gün Ermənistən əhali-nin demək olar ki, böyük əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil edəcəkdir. Bu, Levon Ter-Petrosyanın məsuliyət məsələsini de gündəmətir. Cənubi Qafqazda qazanılmışdır. Əgər Qərbi Azərbaycanda o cür vəzifələrə tərəfdiləmə və azərbaycanlılar öz torpaqlarından didərgin salınmışdır, bu gün Ermənistən əhali-nin demək olar ki, böyük əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil edəcəkdir. Bu, Levon Ter-Petrosyanın məsuliyət məsələsini de gündəmətir. Cənubi Qafqazda qazanılmışdır. Əgər Qərbi Azərbaycanda o cür vəzifələrə tərəfdiləmə və azərbaycanlılar öz torpaqlarından didərgin salınmışdır, bu gün Ermənistən əhali-nin demək olar ki, böyük əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil ed

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkışafı Agentliyi

Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təsviqi

İnvestisiya mühitinin və sahibkarlıq fealiyyətinin təsviqi istiqamətində Vergi Mecəlləsinə edilmiş mühüm dəyişikliklərdən biri dövlət? özəl sektor tərəfdəşliginin və "yaxşı" iqtisadiyyatın dəstəklənməsi məqsədilə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə edilməkə elektrik enerjisi istehsalı layihələrinə vergi təsviqlərinin verilməsi ilə başlıdır.

Dövlət Vergi Xidmetinin melumatında qeyd edilir ki, bütövlükde, dövlət - özəl sektor tərəfdəşligi və elektrik enerjisi istehsalı layihələri çərçivəsində xidmətlərin göstəriləməsi, eləcə də həmin xidmətlərlə bağlı zəruri infrastrukturunun təsdiqlənməsi ilə əlaqədar layihələrin icrasına investisiyaların cəlb edilməsi məqsədilə vergi azadılmaları tətbiq olunur. Dövlət? özəl sektor tərəfdəşligi layihələri üzrə özəl tərəfdəşlərə, bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə edilməkə elektrik enerjisi istehsalı layihələrinin vergi təsviqlərinin verilməsi ilə başlıdır.

Qeyd edək ki, Vergi Mecəlləsinə teklif olunan dəyişikliklər ötən il Milli Məclisində müzakirəye çıxarıldı. Dəyişikliklərin əsas istiqamətləri sahibkarlıq və investisiya fealiyyətinin təsviqi, sahibkarların vergi yükünün azaldılması, nezərat mexanizmini və inzibatiğin tekmilləşdirilməsi, eləcə də beynəlxalq reytinglərdə ölkəmizin mövqeyinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir. Dəyişikliklərin mahiyətini izah edən iqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmetinin Vergi sırası baş idarəsinin rəisi Nicat İmanov "İqtisadi zona" programına müsbəhəsində bildirilir ki, ölkə başçısı tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının 2022?2026-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası" təsdiq edilib. Həmin Strategiyada ver-

gi sistemi qarşısında iki strateji hədəf müəyyən edilib. Bu strateji hədəflərden birincisi, iqtisadiyyatın prioritet sahələrinə investisiyaların cəlb edilməsi, ikinci istiqamət isə "kölə iqtisadiyyatı"nın daraldılması və bu sahədə rəqəmsallaşmanın genişləndirilməsidir. Əlbettə, investisiyaların cəlbediciliyinin artırılması, sahibkarlar üçün vergi yükünün aşağı salınması bu kontekstdə önemlidir və vergi qanunvericiliyindəki dəyişikliklər də məhz dövlət-özəl tərəfdəşlərini, yerli avtomobil sənayesinin inkişafını, gəmi təmiri ilə bağlı məsələləri, eləcə də demir yollarının inkişafı ilə bağlı vergi dəsteklərini ehətə edir. Yeni bunlar məhz investisiyaların cəlbediciliyinin artırılması baxımdandır. Dövlət-özəl tərəfdəşliyi layihələri dedikdə, dəyeri minimum 30 milyon manat olan layihələr nəzərdə tutulur. Yeni 30 milyon manat üzərində olan layihələr böyük investisiya tələb edir. Təbii ki, böyük

Vergi güzəştlerinin tətbiqi xüsusi əhəmiyyət daşıyır

Bu, həm dövlət, həm də özəl sektorda istehsalın və gəlirlərin artırılmasına xidmət edir

İnvestisiya paralel olaraq məşgulluq yaradır. Bu, proseslərin icrasını həyata keçirən podratçı, subpodratçı şirkətlərin aktivitəsini artırır. Bu baxımdan dövlət-özəl tərəfdəşliyi çərçivəsində həyata keçirilən layihələr 30 il müddətinə vergi güzəştleri veriləcək. Bu güzəştler ödeyiciliyi mehz birbaşa vergilərdən, yeni mənfəet, gəlir, emlak və torpaq vergisindən tam həcmədə azad edir. Eyni zamanda, bu investisiyaların qoyuluşu ilə bağlı əsas vəsaitlər, fondların idxləti dən ve rüsumlardan tamamilə azad edilir. Bu nəşriyənən yaxşı, bu güzəştlerin tətbiqi alternativ enerji istehsalı layihələrinə münasibətdə tətbiq edilir.

Vergi güzəştlerinin sahibkarların fealiyyətinə ciddi şəkildə müsbət təsirləri olacağının deyən iqtisadiçi Fuad İbrahimov "Şərq"ə aqıqlamasında qeyd etdi ki, sənayenin bir sıra sahələrində vergi güzəştleri tətbiq edilir. Bu, həm dövlət, həm də özəl sektorda istehsalın və gəlirlərin artırılmasına məqsədli dasıdır:

- Məsələn, yerli avtomobil sənayesində minik avtomobilərin istehsalı ÖDV-dən azad edilir. Bu dəyişikliklərde paralel olaraq avtobusların istehsalının da ÖDV-dən azad edilmesi nəzərdə tutulur. Yeni istehsalçı tərəfindən istehsal etdiyi avtobusların sahisi ÖDV-dən azad edilir. Eyni zamanda, bu, istehsal prosesi ilə bağlı idxlə olunan xammal materialları, yəni avtobusun ehtiyat hissələrinin idxlə ÖDV və rüsumlardan azad edilir.

Bütün bunlar investisiyaların cəlbediciliyini artırmaq məqsədi daşıyır. Bunu nəşriyənən yaxşı, elverişli vergi mühitinin təsviq edilmesi nəzərdə tutulur. Xidmet sahələrinin ehətə dairesi genişdir. Vergi Mecəlləsinə dəyişikliklər layihəsində bazarlara nezəret məsələsi deyər alır. Bazar mülkiyyətçiləri, operatorları həmin məkanada qanunsuz işləyən, uçotsuz sahibkarlara şərait yaratmamalıdır. Orada fealiyyət göstərən bütün sahibkarlar vergi orqanında uçotda olmalıdır. Tesərrüfat obyektləri vergi orqanından uçota alınmalıdır. Bundan sonra onların fealiyyətinə şərait yaradılmalı, icaze verilmelidir. Artıq bu format həyataya keçirilərse, bu əmlak kompleksi tam ləqlə, yəni qanunauyğun şəkildə uçota alınmış sahibkarların fealiyyətini təmin etməsi olacaq.

İqtisadçı qeyd etdi ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə sahibkarlıq fealiyyəti ilə məşqələnlərlə vergi güzəştlerinin tətbiqi xüsusi əhəmiyyət daşıyır:

"İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 10 dekabr tarixli sərəncamı ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi və əmək resurslarının səmərəli idarə olunması, onların emal sənayesinə və xiadım infrastrukturunun yaradılmasına yönəldilmiş məqsədi - vergidən azad edilib. Habelə bu azadolma ərazinin rezidentinin həmin ərazilədə fealiyyəti ilə bağlı əldə olunan satışdan kənar stimullaşdırılması, Məlahət Rzayeva

investisiya təsviqi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, istehsal fealiyyəti ilə məşqələnən sahibkarlar üçün xammal və materialların idxlə ilə bağlı görmük və vergi güzəştlerinin müyəyən edilmesi tapşırılır. Ölkə Prezidentinin müvafiq sərəncamının icrasının təmin edilmesi məqsədilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə investisiya cəlbediciliyinin artırılması və sahibkarlıq mühitinin yaxşılaşdırılması üçün optimal güzəştler və stimullaşdırıcı mexanizmlər hazırlanıb və Vergi Mecəlləsinə müvafiq dəyişikliklər edilib. Vergi güzəştlerinin verilməsində əsas hədəf işğaldan azad olmuş ərazilərlə investisiyaların cəlb və həm sahə dövlət tərafından təsviqlərinin verilməsidir. Məlumdur ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonları elverişli coğrafi quruluşa və böyük istehsal potensialına malikdir. Burada həm sənayeləşmə, həm də hasilat sənayesi baxımdan kifayət qədər geniş imkanlar var. Buna görə də həmin ərazilərdə rezident kimi qeydiyyatdan keçən subyektlər digər genişləndirilməli güzəştlerə ehətə olunacaq. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə sahibkarlıq fealiyyəti ilə məşqələnlərlə vergi güzəştlerinin tətbiqi xüsusi əhəmiyyət daşıyır:

"- İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsi ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 10 dekabr tarixli sərəncamı ilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə iqtisadi və əmək resurslarının səmərəli idarə olunması, onların emal sənayesinə və xiadım infrastrukturunun yaradılmasına yönəldilmiş məqsədi - vergidən azad edilib. Habelə bu azadolma ərazinin rezidentinin həmin ərazilədə fealiyyəti ilə bağlı əldə olunan satışdan kənar stimullaşdırılması, Məlahət Rzayeva

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Yeni pandemiya həyəcanı!

Çində maskalar geri qayıdır...

Çinin şimalında "insan metapnevmovirusu" (HMPV) hallarının artması yeni epidemiyə ilə bağlı narahatlıqlara səbəb olub.

Medicina.az xəber verir ki, dünya növbəti pandemiyadan narahatdır.

Çində insan metapnevmovirusu (HMPV) epidemiyası global təşviş səbəb olub.

Hindistan da daxil olmaqla bir çox ölkələr virusu və onun yayılmasını diqqətən izləyir.

Çindəki xəstəxanalarda maska taxan insanların foto və videoları sosial media platformalarında yayılarken, yerli xəbərlər HMPV epidemiyasının COVID epidemiyasına benzədildiyini qeyd edib.

İnsan metapnevmovirusu (HMPV) aşağı və yuxarı tənəffüs yollarının infeksiyalarına (məsələn, soyuducuya kimi) səbəb olan ümumi tənəffüs yolu xəstəlikdir.

Bu, adətən qış və erkən yazda müşahidə olunan Respirator Sinsiyal Virus (RSV) və qırıq bənzər mövşümü xəstəlikdir.

ABŞ Xəstəliklər Nəzəret və Qarşısının Alınması Mərkəzləri (CDC) bildirib ki, ilk dəfə 2001-ci ilde aşkar edilib.

Hazırda peyvənd yoxdur və antiviral müalicə tövsiyə edilmir. Lakin gигiyena qaydalarına riayət etmək xəstələri qorumaq olar.

Prezident İlham Əliyev yanvarın 7-də yerli telekanallara müsahibəsində Azərbaycanda sosial sahədə atılan addimlardan danışır. Dövlət başçısı deyib ki, bu il yanvarın birindən minimum maaş və pensiya artırılıb.

Son bir neçə il arzində dörd sosial paketin həyata keçirildiyini vurğulayan Prezident həminin qeyd edib ki, iqtisadi imkanlar artıraq, daim sosial məsələlərin həlli - minimum emekhaqqı, pensiya, sosial müvəvətərlərin artırılması məsələlərinə dair mədəqət göstərilecek: "Bu qədər böyük sərməye qoyan və Qarabağın bərpası kimi qarşımızda bu qədər böyük problemi olan ölkədə bu sahəde de bu diqqəti yetirmək, elbette ki, bizim siyasetimiz, necə deyərlər, məhiyyətini göstərir. Yeni Azərbaycan vətəndaşları iləndən-ile daha yaxşı yaşamlarıdır. Cəmiyyətdə də, siyasetdə də, ailədə de her şey ədaləti olmalıdır və sosial ədalət prinsipleri həmişə bizim üçün vacib olub".

Ölkə rəhbəri qeyd edib ki, əger dünya iqtisadiyyatının artım templərini və inkişaf etmiş ölkələrin inkişafına, yaxud da tənzəzüle nezər salıq göstərək, qaydalarla inkar edə biləməzler. Halbuki men hesab edirim ki, bizim beynəlxalq reytingin indikindən daha yüksək səviyyəyə layiqdir və müyəyyən sabəbələr üzündən hələ ki, aparıcı reyting agentlikləri daha da təvəzükər yanaşmaya sərgiləyirlər. Yeni bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, iqtisadiyyat öz resurslarına səykişir. Halbuki biz indi xərçi borcumuzu bir qədər artırmaq üçün da seylər göstərməye başlamışq. Xərçi maliyyətəmə bize vərəcək? Nəzərənən ki, ölkə qarşısında duran bir çox ciddi investisiya tələb edən məsələ var ki, bu, büdcə yüksək bir qədər azaldacaq. Ona görə, bizim xərçi borcumuzun ödəmə qrafiki təsbit edilib. Bu gün 5.2 milyard dollara bərabər olan xərçi borcu-

"Biz iqtisadi sahədə dayanıqlı inkişafa nail ola bilmişik"

Əli Məsimli: "Bu il və gələn illərdə bu dinamika saxlanılacaq"

Parlementarinin fikrincə, bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, biz iqtisadi sahədə dayanıqlı inkişafa nail ola bilmişik və bu il və gələn illerde bu dinamika saxlanılacaq:

"Keçən il bəndi maliyyə vəziyyətini böyük dərəcəde yaxşılaşdırıb, öz rezervimiz artıraq bilmişik. İl erzində valyuta ehtiyatlarını təqribən 5 milyard dollardan çox artırıb və bu gün bu rəqəm 72 milyard dollara bərabərdir. Adambanşına düşən valyuta ehtiyatları göstəricisine görə, Azərbaycanın xərçi borcu ümumi daxili məhsulumuzun cəmi 7.2 faizi təşkil edir. Valyuta ehtiyatlarımızın xərçi borcumuzu 14 dəfə üstələyir. Bütün bunlar dəməyə əsas verir ki, iqtisadiyyat öz resurslarına səykişir. Halbuki biz indi xərçi borcumuzu bir qədər artırmaq üçün da seylər göstərməye başlamışq. Xərçi maliyyətəmə bize vərəcək? Nəzərənən ki, ölkə qarşısında duran bir çox ciddi investisiya tələb edən məsələ var ki, bu, büdcə yüksək bir qədər azaldacaq. Ona görə, bizim xərçi borcumuzun ödəmə qrafiki təsbit edilib. Bu gün 5.2 milyard dollara bərabər olan xərçi borcu-

muz illər keçidkə də da azalacaq. Əlavə maliyyə resurslarının cəlb edilməsi məqsədən yənənənilər və artıq hökumət və istiqamətdə fəaliyyətə başlayıb".

Millet vəkili bayan edib ki, büdcə parametrləri hər bir ölkənin iqtisadi potensialını əks etdirir:

"Bu ilin büdcəsi rekord seviyyədədir. Büdcə xərçənləri 41 milyard manatdan çoxdur. İcmal büdcə cəsi 48 milyard manat. Bütün yalnız daxili resurslar hesabına nail olmuşdur. Hər bir ölkənin siyasi müstəqilliyi onun iqtisadi müstəqilliyindən asildir. Yeni iqtisadi cəhdəndən, maliyyə məsələlərinin cəhətdən əgər heç kimdən asılı deyilsən, sen müstəqil siyaset apara bilərsən. Bu, bizi imkan verir ki, sosial proqramları daha feal icra edək. Yanvarın birindən minimum emekhaqqı qırtıcı hesabla 14-15 faiz artıb. Bu qədər böyük seyməye qoyan və Qarabağın bərpası kimi qarşımızda bu qədər böyük problemi olan ölkədə bu sahəde de bu diqqəti yetirmək, bizim siyasetimizin məhiyyətini göstərir. Azərbaycan vətəndaşları iləndən-ile daha yaxşı yaşamalıdır. Hər şey cəmiyyətdə də, siyasetdə də, ailədə de ədaləti olmalıdır. İmkən yarandıqca, ilk növbədə, bu sahənin diqqətdə saxlanmasıdır. Bundan sonra da sosial və iqtisadi inkişaf yanbanaya gedəcəkdir. İqtisadi imkanlar artıraq, daim sosial məsələlərin həlli - minimum emekhaqqı, pensiya, sosial müvəvətərlərin artırılması məsələlərinə de daim diqqət göstərəcəyik. Prezidentin tərəvəzliyə kanallarına müsahibəsinin iqtisadi və sosial məqamları yüksək artım templinin növbəti illərdə qorunub saxlanılması yönündə hökumət və onu aidiyəti orqanları qarşısında yeni vəzifələr qoymasıdır."

İsmayıllı Qocayev

Sosial şəbəkələr ayaşlıları təhsildən uzaqlaşdırır

Yalan məlumatlar və təhlükəli çağırışların usaqların psixologiyasına və inkişafına təsirləri narahatlıq yaradır

Ayaşlıların sosial şəbəkələrə həddindən artıq aludə olması günümüzün ən böyük problemlərindən biridir.

Təhsil, sosial həyat və psixoloji sağlamlıq baxımından ciddi təhlükələr yaranan bu vəziyyət hem ailələrin, hem təhsil sisteminin, hem də cəmiyyətin ümumi inkişafını mənfi təsir göstərir. Azərbaycan da daxil olmaqla bir çox ölkələrdə sosial şəbəkələrə yayılan zorbalıq, yalan məlumatlar və təhlükəli çağırışların usaqların psixologiyasına və inkişafına təsiri ilə bağlı narahatlıq artır. Bu problemin həlli üçün hərəkətli yanaşma tələb olunur.

Bu barədə "Şərq"ə açıqlama verən təhsil eksperti Kamran Əsədov deyib ki, dünən ya üzrə 8-16 yaş arası usaqların texminən 75 faizi gündəlik olaraq sosial şəbəkələrdə istifadə edir. Azərbaycan da bu məsələdə dünya ortalamasından geri qalmır:

"2023-cü ilde aparılan araşdırılmalara əsasən, ölkədə 10-15 yaş arası usaqların 68 faizi günde nəzərdən azı 4 saatın sosial şəbəkələrə keçirir. Xüsusi "TikTok", "Instagram" və "YouTube" kimi platformalarda uzun müddət vaxt

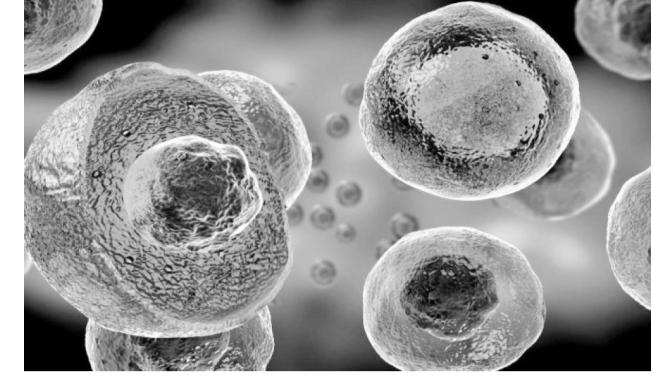
seriləndirməsi nəticəsində usaqlar həm təhsil-də geri qalır, həm də sosial bacarıqlarını itirirler. Bündən əlavə, 2022-ci ilə

Azərbaycanda sosial şəbəkələrde zorbalıqla bağlı edilən şikayətlərin sayı əvvəlki illərə nisbətən 32 faiz artıb. Qanunvericilik baxımından, Azərbaycan Respublikasında sosial şəbəkələrin ayaşlıları üçün təhlükəsiz istifadəsinə təmin etmək məqsədilə müəyyən qanunlar mövcuddur. Məsələn, "Usaqların hüquqlarının qorunması haqqında" qanun usaqların mənəvi və fiziki inkişafının qorunmasına nəzərdə tutur. Lakin sosial şəbəkələrde yayılan zərərlər məzmunun nəzarəti və ya filtrlərə mexanizmlərlə ilə bağlı konkret mexanizmlər həle tam olaraq tənzimlenmeyib. Sosial şəbəkə platformlarının ayaşlılara uyğun məzmun təqdim etməsi ilə bağlı hüquqi öhdəlikləri global seviyyədə müzikər olunsa da, bu istiqamətdə Azərbaycanda daha sərt tədbirlər ehtiyac vardır".

Dünya təcrübəsinə istinad edən ekspert bildirib ki, sosial şəbəkələrə ayaşlılara təsiri azaltmaq üçün müxtəlif yanaşmalar tətbiq olunmalıdır.

bıq olunur: "Məsələn, Avropa Birliyində "Rəqəmsal Xidmətlər Aktı" (Digital Services Act) çərçivəsində sosial şəbəkələr ayaşlıların hüquqlarını qorumaq üçün daha ciddi tələblərə məcbur edilir. Bu tələblərə usaqlar üçün uyğun olmayan məzmunun avtomatik filtrası sistemləri və ya təsdiqləmə mekanizmlərinin tətbiqi daxildir. ABS-de "Children's Online Privacy Protection Act" (COPPA) çərçivəsində 13 yaşdan aşağı usaqların şəxsi məlumatlarının toplanması qadağandır və bu qanun sosial şəbəkə platformlarının ciddi şəkildə məhdudlaşdırır. Cənubi Koreyada isə usaqların sosial şəbəkələrde keçirildikləri vaxtı məhdudlaşdırın dövlət siyasetləri mövcudur. Bəs ki, 16 yaşdan aşağı usaqlar üçün sosial şəbəkələrə giriş gecə saatlarında bloklanır.

Bu problemlərin həlli üçün ülkemizdə bir sıra tədbirlər görüle bilər. İlk növbədə, sosial şəbəkələrin istifadəsi ilə bağlı ictimai maarifləndirme kampaniyaları keçirilməli və valideynlər usaqların rəqəmsal davranışlarına nəzarət etmek üçün təlimatlandırılmalıdır.

"Ağıllı hüceyrələr"

Gələcəkdə müxtəlif xəstəliklərin müalicəsində mühüm rol oynayacaq

Biomühəndisler insan hüceyrələrində xüsusi hiss və cavab sxemlərinin qurulması üçün innovativ bir tiqinti dəsti hazırlayıblar. "Science" jurnalında dərc olunan bu araşdırma, otoimmun xəstəliklər və xərçəng kimi kompleks sağlamlıq problemlərinin müalicəsində inqilabi deyişikliklər yol açır bilər.

Azərtac "Science Daily" saytına istinadla xəber verir ki, yeni dizayn yanaşması fosforlaşma prosesine esaslanır. Fosforlaşma - hüceyrələrdə zülala fosfat qrupunun əlavə olunması ilə etraf mühit reaksiya veren təbii prosesdir. Bu proses, hüceyrədən keçirilən işləklərə təsir etmək üçün hüceyrədən inqilabi deyişikliklərə yol açır bilər.

Tədqiqatın aparıcı müellifi dr. Xiaoyu Yang bu yanaşmayı bəlsə təsvir edir:

"Bu iş bizi bəsliklərə aşkarlayan və ferdiləşdirilmiş müalicələri dərhəl təmin edə bilən "ağıllı hüceyrələrin" yaradılmasına bir addım daha yaxınlaşdırır. Yeni yanaşma bir neçə mühüm üstünlük təqdim edir: Fosforlaşma prosesi səniyeleri və dəqiqələr ərzində baş verir ki, bu da hüceyrələrin fizioloji hədilələrə təsir etməsi təmin edir. Əvvəlki sintetik sxemlər transkripsiya kimi dəha yavaş proseslərə esaslanıb, təqdim etmək üçün müddət uzun olur. Yeni sxemlər zəif sinyalları gücləndirərək makroskopik reaksiyalara yaradır, bəsliklərə terapeutik təbliğər üçün daha effektiv həller təqdim edir. Yeni dizayn strategiyası hüceyrələrin təbii funksiyalarına zərər verməden işləyə bilir. Tədqiqat qrupu yeni dizayn sınaqdan keçirərək iltihab və digər xarici sinyallara cavab verən hüceyrə dövrlərini hazırlanıb. Bu sxemlərin otoimmun alovlanma rəsəd olunması və immunoterapiya ilə bağlı toksikliyi azaltmaq üçün istifadə edilə biləcəyi göstərilir".

Bu tapıntı sintetik biologiyada terapeutik yanaşmaları tekmiləşdirmək üçün yeni yollar açır və "ağıllı hüceyrələrin" gələcəkdə müxtəlif xəstəliklərin müalicəsində mühüm rol oynaya biləcəyini göstərir.

Şeymən

Xaricdən gətirilən ballar sənaye üsulu ilə hazırlanır

Ölkəmizdə istehsal olunan bal daha keyfiyyətli və daha dadlı olur

Azərbaycanın təbii bal idxləri ixracını dəfələrlə üstələyib.

Dövlət Statistika Komitəsi xəber verir ki, ötən ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycan 114,12 ton təbii bal idxləri edib ki, bu da ixracından (3,58 ton) 32 dəfə çoxdur.

Ümumilikdə isə ötən ilin 11 ayında təbii bal idxləri 2023-cü ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15 ton artıb. İxrac isə cüzi arrib: 70 kq.

Məsələyə münasibət bildirən iqtisadi-çı-ekspert Eyyub Kərimli "Şərq"ə bildirib ki, Azərbaycanın balçılıq təsərrüfatının inkişaf etdirmək üçün böyük imkanları var:

"İşgaldən azad olunmuş bölgələrdə buna-nın üçün şərait mövcuddur. Balın yetişdirilməsi ilə bağlı ölkənin peşəkar sahibkarları və enənləri var. Lakin bezi hallarda bizim sahibkarlar xaricdə satış etmək üçün yetəri qədər səriştə, biliq və əlaqələri yarada bilmirlər. İxrac üçün yəni bazarların axtarışını və ya yeni bazarla-ri çıxışında etməkədən çətinlik çəkirlər. Bu baxımdan da, düşünürəm ki, sahibkarlar bu istiqamətdə dəha çox işlərini qurmaları. Diger tərəfdən, onu da qeyd edim ki, mütəxəssislərin de fikrincə, ölkəmizdə istehsal olunan bal, idxlər olunan baldan daha keyfiyyətdir. Çünkü təbii şəraitdən istiqamətdən istehsal olunan bal da keyfiyyəti və dədili olur. Buna görə də idxlər olunan ballar bəzən bizim yəni balın keyfiyyətində olmur. Həmin ballar sənaye üsulu ilə hazırlanır və esasən şirniyyat və un memulatları məhsullarında istifadə olunur. Bütün bunnarı qeyd edərək hesab edirəm ki, bizim balçılığın geniş inkişaf imkanları var. Sadəcə, sahibkarlar bu istiqamətdə dəha ciddi çalışmalıdır. Həmçinin dövlət də onların xarici bazarlara çıxışını təşviq etməli və destek olmalıdır. Düzdür, bu istiqamətdə müəyyən işlər görülür. Lakin bunun üçün fermerlərin özündən dəha çox fəaliyyət göstərməsi müsbət fayda verər".

Bakıda 10 yeni metro stansiyası inşa ediləcək. Bu barədə xəbəri Prezident İlham Əliyev ötən gün yerli televiziya kanallarına müsahibəsində açıqlayıb.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, yeni inşa ediləcək metro stansiyalarının yerləri artıq seçilib və bu ilən başlayaraq aratiq investisiyalar da qoymulacaq.

Dövlət başçısı, eyni zamanda qeyd edib ki, bunurla berabər, Bakı şəhərində yeni yol infrastruktur layihələrini icra etmək üçün artıq ilk 7-8 layihə seçilib, bəy-nəlxalq mütəxəssislər celb edilib. Bakı şəhərinin avtobus parkının elektrobuslarla əvəzlenmesi prosesinin de başladığını vurgulayan Prezident bildirib: "Biz artıq

10 yeni metro stansiyası haralarda inşa ediləcək?

Nəqliyyat eksperti həmin əraziləri və metro xətlərinin hansı istiqamətlərdə şaxələnəcəyini "Şərq"ə açıqlayıb

yaşlı xəttin dairevi sxemi təmin edilməlidir.

Bənövşəyi xəttin mərkəzə doğru tikintisinin davam etdirilməsindən də son dərəcə əhəmiyyətli məsələ hesab edirəm. C.Məmmədquluzadə küçəsindəki stansiyaların açılışından sonra ondan sonrakı stansiyaların tikintisine başlanma-lıdır və bu xəttin Xirdalan istiqamətindən uzadılması lazımdır. Bakının baş planında bu nəzərdə tutulurdu, amma plan dərc ediləndən sonra onu hazırlanılar bunu təkzib etdilər.

Qızılı xətt "İçərişəhər" stansiyasından Badamdar istiqamətində, "Həzi Aslanov" stansiyasından isə Zığ istiqamətində inkişaf etdiriləcəkdir.

Ə.Hüseynov həmçinin qeyd edib ki, Bakı metrosunun genişlənməsi 10 stansiya ilə məhdudlaşmalıdır. Metro çox ciddi şəkildə, özü də daha sürətli genişləndirilməlidir. Avropanın, Çinin, Yaponiyanın Bakı kimi şəhərlərinin metro stansiyalarının sayı çoxdan 200-ün üstündədir, hər il bir neçə stansiya tikilib istifadəye verilir.

Bizdə de dayanıqlı maliiyələşmə ilə, en optimal texnologiyaları cəlb etməklə metronu şəxələndirmək lazımdır. Düzdür, bunun üçün böyük xərclər lazımdır. Bakının baş planında proqnozlardırılan rəqəmlərə aydın olur ki, bir metro stansiyasının tikintisinin orta qiyməti 187 milyon manat, bir kilometr ikitərifli metro xəttinin tikintisinin orta qiyməti isə 127,5 milyon manatdır, yəni 10 stansiyaların tikintisine təxminen 3,5-4 milyard manat pul xərclənməlidir. Amma bu vəsaitlər metronun inkişafına mütləq yönəldilməlidir, eks təqirdə Bakının nəqliyyat sistemi daha da pisləşək və paytaxtda yaşamaq getdikcə daha çətin olacaq.

Şeymən

Təsisçi: "Şərq Media Grup" MMC

Baş redaktor: Akif Aşırı

Baş redaktorun müavini: Yusif Nəzərli

Reportorlar qrupu:

Melahət Rzayeva, Şeymən Bayramova, İsmayıllı Qocayev, Aygün Tahir, Nihat Müzəffər, Şəhənə Ziyad, Nəzrin Vüqarqızı

Texniki heyət:

Rüfət Dadaşov, İmamcan Əliyev, İləhə İbrahimova, Fazılə Məmmədova

Qəzet "Şərq"ın kompyuter mərkəzində işlənilir, səhifələrin və "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəsində çap olunur

"Şərq Media Grup" MMC-də xədildir:

"Şərq" qəzeti və sherg.az saytı
www.sherg.az

e-mail: sherq-1996@mail.ru

Ünvan: Mətbuat prospekti,

"Azərbaycan" nəşriyyatı.

Telefon: 447-32-41

538-44-50, internet 538-44-15,

İndeks: AZ1073

Hesab nömrəsi:

Kapital Bank ASC Yasamal filialı

Kod: 200037

VÖEN: 9900003611

M/H: AZ37NABZ01350100000000001944

S.W.I.F.T.: ALIBAZ2XXX

AZM hesab nömrəsi:

AZ74ALB400500G9441595487103

VÖEN 1307632991

Tirajı: 1500 Sifariş: 41

Ən ağrılı telefon zəngi

Heç kim cavab vermedi

Antalyada idarəetməni itirən 23 yaşlı Mert Tiryakioğlu motosikletindən yixilərə həyatını itirib.

Qəzada sonra gencin yera düşən telefonu zəng çalmağı başlayıb. Bacısı israrla zəng edəndə Mertin telefonuna cavab verən olmayıb.

"Şərq" türk mediasına istinadən xəber verir ki, qəza sohər saat 10:00 radlərləndə Muratpaşadakı Güllük yeraltı keçidində baş verib.

Mert Tiryakioğlunun idarəetməni itirdiyi 07 BHF 302 dövlət nömrəni nişanlı motosiklet aşdı.

Qəzada başı orta refüye deyən Tiryakioğlu, təxminen 20 metr kenara atılıb.

Qəzəni görən sürücülerin xəber vermesindən sonra hədise yerine polis və tibb qrupları sövq edilib.

Hekimlər qrupu Tiryakioğlunun həyatını itirdiyini müyyəyen edib. Tiryakioğlunun cansız bədəni yolda olarkən bacısının israrlı zənglərinə cavab verən olmayıb. Bu arada hadisə yerində gələn Tiryakioğlunun qohumun yaxınlarına zəng edərək kədərləri xəberi onlara çatdırıb.

Xəberi eşidən Tiryakioğlunun böyük qardaşı və bacısı qəza yerine gelərək uzun müddət ağlayıblar.

Polis qrupları qardaşlarının cansız bədənini baxmaq isteyən böyük qardaş və bacıları sakitləşdirməkdə çətinlik çəkiib. Güclə əzəqləşdirilən böyük qardaş və bacı bir neçə dəfə dönbə qardaşlarına baxıdalar. Mert Tiryakioğlunun cansız bədəni Antalya Ədliyyə Tibb Teşkilatı meyitxanasına aparılıb. Digər tərəfdən, qəza keçirən Tiryakioğlunun dəbil-qə taxmadığı iddia edilib.

Turan

Şahzadə ağlayır, itini itirib...

"Bu, mənim ən acı günümdür"

Krallıq həyatı ilə vidalaşan və ABŞ-də yeni həyat şəhəfisi açan Böyük Britaniya şahzadəsi Harry və həyat yoldaşı Meghan Markl maraqlı hadisələrə gündəmə qalmadıqdan davam edirler.

"Şərq" "Milliyet.com.tr"aya istinadən xəber verir ki, yeddi il evvel Meghan Şahzadə Harry ilə evlənmək ərefəsində olunda şəxsi "Instagram" hesabı ilə vidalaşmalı və onu silməli idi. İllerdir sosial media platformasından uzaq olan Sussex hersoginəsi şəxsi hesabını yanvarın 1-də əri Şahzadə Harrinin Kaliforniya ştatının Montecito şəhərində evlərinin yaxınlığında cimərlikdə çəkdiyi video ilə yenidən açıb. Meghan Markl bu yaxınlarda sosial media hesabında 2015-ci ilde Kanadadakı həyvanların xilasetmə mərkəzindən övladlığı götürdüyü it Qayi itirdiyini yazıb. 43 yaşlı hersoginya beagle cinsi iti Qayin öldürülmüş xəberini paylaşaraq bunları yazıb: "İllər boyu qeyd-şərsiz sevgiyə görə təşəkkür edirəm, mənim şirin itim. Mənim həyatımı heç vaxt bilmeyəcəyin yollarla doldurdun. Bu, mənim ən acı günümdür. Göz yaşlarının sayını itirmişəm".

Məlahət

Hindistanda filin hücumu nəticəsində 17 nəfər yaralanıb

Hindistanın Kerala eyaletində dini bayram zamanı fil insanlara hücum edib.

APA xəber verir ki, bu barədə "Hindustan Times" məlumat yayılıb.

Məlumatda görə, fil izdihamın üzərində hücum edərək çaxnaşmaya səbəb olub. Hücum neticesində azı 17 nəfər yaralanıb, onlardan birinin vəziyyəti ağırdır.

Bu bitki evdə nəm və kif yox edir

Evlərdə tez-tez rast gəlinən nəmlik və kif təkə estetič baxımdan deyil, sağlamlıq baxımdan da ciddi problemlərə yol açır.

Medicina.az xəber verir ki, xüsusi rütubətlə və havasız mühişlərə artan kif allergiya, astma və tənəffüs yolu infeksiyaları kimi xəstəlikləri də səbəb olə bilər. Ancaq bu problemin öhdəsindən gəlmək göründüyü qədər çətin deyil. Rütubət və kif problemləri ilə mübarizə aparmağın en təbii yollarından biri dəvət sarmasına yetişdirməkdir. Bu bitki etraf tarazlaşdırır və kifin artmasını azaldır. Araşdırıcılar rütubətlə yerlərdə sarmanın təsirinin kifatlı qədər yüksək olduğunu ortaya qoyur. Güneş işığını sevən bu bitkinin evinizin bir künçünə yerləşdirməkə həm sağlam atmosfer yarada, həm də qəşəng dekorasiya əldə edə bilərsiniz.

Bu kənddə xəstə olmaq qadağandır Bələdiyyə sədri əmr imzalayıb

İtalyanın kiçik Belkastro kəndində "ağır xəstə" olmaq qadağandır. Bələdiyyə başçısı Antonio Torchia, Belkastronun 1200 sakininin texminən yarısının 65 yaşdan yuxarı olduğunu və ən yaxın Qəza və Fövgələde Hallar Departamentinin 45 kilometr məsafədə olduğunu söyləyib. Oraya yalnız sürət həddi 30 km/saat olun yol ilə getmek olar.

Kəndin çağırış məntəqəsi yalnız arabır işləyir və həftə sonları, bayram günlərində və iş saatlarından sonra fəaliyyət göstərmir.

Torchia, yolların demək olar ki, her hansı bir xəstelikdən daha çox risk yaratdığını söyləyir.

Sərəncam çerçivəsində sakinlərin həmçinin zərərlə ola biləcək hərəketlərə yol verməmək, meisət seviyyəsində bedbəxt hadisələrdən çəkmək, evdən tez-tez çöle çıxmamaq, səyahət etməmək və idmanla müşəq olmamaq, əksinə, vaxtinin çox hissəsini dincəlmək tapşırıllı.

Bu yeni qaydaların neçə təlbiq ediləcəyi və ya tətbiq olunmayacağı belli deyil.

İtalyanın on ekstremal forpostu olan, əhalinin az məskunlaşdırılmış Kalabriya bölgəsinə ölkənin en yoxsol bölgələrindən biridir.

Təxminən 15 il əvvəl mərkəzi hökumətin xüsusi idarəciliyinə verilmiş sehiyye sistemini siyasi yanlış idarəcilik və mafiya müdaxiləsi çökədürüb.

Roma tərəfindən teyin edilmiş komissarlar xəstəxanaların üzəldiyi böyük borcun öhdəsinə den gəlmək üçün mübarizə aparır, Kalabriya isə ciddi tibbi personal və çarşayı çatışmazlığı, həbəsən sənəd gözlemə siyahıları ilə üzəşməyə davam edir.

2009-cu ildən bəri bölgədəki xəstəxanaların 18-i bağlanıb.

Neticədə, Kalabriyanın iki milyon sakininin texminən yarısı bölgədən kənardə tibbi yardım axtarır.

Kubanın 2022-ci ilde müxtəlif tibb müsəssələrindən işləmək üçün üç il müddətində İtaliya bölgəsinə 497 həkim gönderdiyi aqınlıban.

Regional qubernator Roberto Occhiuto, keçən il bu həkimlərin Kalabriya xəstəxanalarını "xilas etdiklərini" söyləyib.

Belkastro sakinləri yerli mediyaya bildiriblər ki, meri Torchia məsələyə işq salmaqla düzgün iş görüb və qərar "viqdani sarsıdıcıdır".

"O, ciddi probleme diqqəti cəlb etmək üçün texribat xarakterli fermandan istifadə edib", - deyə bir nəfər bildirib.

Turan

Ölən uşaqların sayı 3-ə çatıb

Körpələr siçan dərmanından zəhərlənib

Türkiyənin Mərsin bölgəsində yerləşən Tarşus Yəsilevler rayonundan baş verən hadisədə 6-şüaş qolmaqla 8 nəfər zəhərlənib ehtimalı ilə xəstəxanaya yerləşdirilib.

Ailenin Suriya kökenli olduğu bildirilir. "Şərq" "Milliyet.com.tr"aya istinadən bildirir ki, uşaqların 2 yaşı Rana və 4 yaşı Ömer el-Yusufun həyatını Tarsus Dövlət Xəstəxanasında edilən bütün müraciətlərə rəğmən qurtarmaq mümkün olmayıb. Vəziyyəti ağır olan 9 yaşı Ahid, 7 yaşı İlaf, 4 yaşı Selim el-Yusuf və 1 yaşı Selam Duhu Mərsin Şəhər Xəstəxanasına aparılıb, uşaqların atası Memun və anaları Hazal Duhu da xəstəxanaya yerləşdirilib. Mərsin Şəhər Tehsil və Araşdırma Xəstəxanasının Uşaq Reanimasiya şöbəsində müalicə alan uşaqlar Ahid, İlaf, Selim Yusuf və Selam Duhu dönen axşam saatlarında Etlik və Bilkent Şəhər Xəstəxanalarına göndərilib. Uşaqların biri, 4 yaşı Selim Yusuf xəstəxanaya çatdırılanı kimi yolda vəfat edib. Bununla da, hədise zamanı ölen uşaqların sayı 3-ə çatıb. Bu arada AFAD qrupları tərəfindən evdə aparılan yoxlama və ölçmələrdə zəherli qazların aşkar edildiyi öyrənilib, siçan və yəbənə zəherin hava və su ilə reaksiya verən yaxşı təmirənlərinin baş verə biləcəyi qiymətləndirilib.

Məlahət

Pandemiya qız uşaqlarını "vurdur"

Onlar daha çox öyrənme itkisine məruz qaldılar

Amerikalı qızlar Covid-19 pandemiyası zamanı ölən həmşəydərinə nisbətən daha çox təhsil itkisine məruz qalıblar.

"Şərq" xəber verir ki, "The Wall Street Journal" tərəfindən nezərdən keçirilən 15 imtahanın ibarət məlumat toplusuna əsasən, qızların orta imtahanı balları 2019-cu ildən bəri her dəfə oğlanlardan geri qalıb.

Covid-19 pandemiyası təhsildən gender berabərsizliyini dərinləşdirib və amerikalı qızların akademik göstəricilərinə oğlanlardan daha çox təsir edib.

Hər iki cins öyrənme problemi yaşasa da, bu azalma oğlanlara nisbətən qızlarda daha çox müşəhidə edilir. Bezi hallarda ferq kiçik olub, digər hallarda isə ciddi ölçülərə çatıb.

Qızların riyaziyyat, oxuma və təbətə elmləri üzrə ballarının azalması xüsüsəl nezərə çarpıldı. Pandemiyadan əvvəl sahələrdə oğlanları qabaqlayan və ya onlara beraber olan qızlar indi bu mövqelərdəki üstünlüklerini itibirlər.

Arkansas Universitetinin son araşdırılmalarına görə, bu tendensiya tezəkən 15 imtahanın ibarət məlumat toplusuna əsasən, qızların orta imtahanı balları 70 ferqli ölkəsində demografik ferqlər düzəldildikdən belə, oxşar neticələr göründür.

Mütəxəssislər bu farqın səbəblərini tam izah edə bilməsələr də, bəzi imkanları nezərdən keçirirlər:

- Ola bilsin ki, oğlan uşaqları problem yaratmağa mənalı olduları üçün müəllimlərin diqqətini daha çox çekiblər.

- Qızlار isə pandemiya zamanı qırçıqlıqlarını təsdiq etmək, evdə dəhərənəklik çəke bilərlər.

Tədqiqatın həm mülliifi Harri Patrinos bu vəziyyətin tekəc qızlara deyil, uzun müddətde kolleclərə qəbulu və istedad fonduna da təsir edəcək.

Merilend statında yaşanan dörd uşaq anası Erika Tomas, qızının pandemiya zamanı qardaşlarından daha çox məlumat itkisi yaşadığını söyləyir: "Ola bilsin ki, qızımız problemləri diqqətdən keñərən qəzələrə vardı", - deyən Tomas, bu zamanlarda mülliim diqqətinin ədaləti olmadığı ehtimalı irələsür.

Turan